

DE BEGROOTING VAN HET NEDERLANDSCH-INDISCHE BOSCHWEZEN

door Dr. F. KRAMER

Door de oprichting van het Nederlandsche Boscbouw-tijdschrift is het, beter dan tevoren, mogelijk geworden, publikaties van Nederlandsche boscbouwers te verzamelen en vast te leggen. Door het opnemen van uitvoerige referaten heeft het tijdschrift reeds van den aanvang af geen eng Nederlandsch karakter, doch is het ruimer georiënteerd. Tegen een uitbreiding in meer Groot-Nederlandschen zin zal wellicht dan ook wel geen bezwaar bestaan.

Hiervan uitgaande en verder aannemende, dat bij de Hollandsche kollega's ook wel eenige belangstelling zal bestaan voor den boscbouw, zooals deze door de Nederlanders in onze koloniën wordt uitgeoefend, moge hier de nuttigheid van het opnemen van korte Indische bijdragen worden bepleit. Hiertoe wordt met het onderstaande een eerste poging gedaan.

In het kort zal hier het een en ander worden medegedeeld over het aandeel dat het Boschwezen heeft in de begrooting van Nederlandsch-Indië voor 1930. Deze begrooting werd den 15en Juni door den Gouverneur-Generaal aan den Volksraad aangeboden. Hierbij werd door den landvoogd (in tegenstelling met de troonrede in Nederland) een zeer uitvoerige rede gehouden. En het is niet de eerste keer, dat bij die gelegenheid eveneens een waardeerende opmerking over het Boschwezen werd gehoord.

De groote beteekenis van het bosch op onze Oost-Indische eilanden is dan ook van algemeene bekendheid, en reeds herhaalde malen werden bij de jaarlijksche behandeling in onze vertegenwoordiging (den Volksraad) uitvoerige debatten aan het Boschwezen gewijd.

In de begrooting voor 1930 wordt verwacht dat de inkomsten (afgerond op f 100.—) zullen bedragen f 22.834.100 en de uitgaven f 17.399.400, dat is resp. 2.7 % van de totale landsinkomsten en 1.9 % der totale uitgaven. Het voordeelig saldo wordt derhalve geraamd op bijna 5½ miljoen gulden.

Uit het jaarverslag over 1927 blijkt, dat de boschopper-vlakte bedraagt: op Java 765.000 ha djatibosch en 1.637.000 ha wildhoutbosch, en op de Buitengewesten globaal 121.190.000 ha wildhoutbosch.

Sedert 1 Januari van dit jaar is de Dienst van het Boschwezen in 5 dienstvakken gesplitst, te weten:

1. djatibedrijf, 2. dienst der wildhoutbosschen op Java, 3. dienst der bosschen in de Buitengewesten, 4. dienst der boschinrichting en 5. boscbouwproefstation.

De inkomsten en uitgaven dezer dienstvakken, benevens die van het hoofdkantoor, zijn als volgt (afgerond op f 100.—):

DIENSTVAK	Inkomsten gld.	Uitgaven gld.	Saldo gld.
Djatibedrijf	18.486.700	12.384.700	+ 6.102.000
Wildhoutbosschen op Java . .	1.900.600	2.411.300	- 510.700
Bosschen der Buitengewesten	2.413.200	1.621.200	+ 792.000
Boschinrichting	2.400	593.400	- 591.000
Boschbouwproefstation	700	183.900	- 183.200
Hoofdkantoor	30.500	204.900	- 174.400
TOTAAL	22.834.100	17.399.400	5.434.700

De personeelsuitgaven voor den geheelen dienst van het Boschwezen bedragen alleen reeds f 4.581.000.

Zooals uit bovenstaande cijfers blijkt, en zooals trouwens reeds bekend is, brengt het djatibedrijf de meeste baten op, ruim 6 miljoen gulden netto. Dit onderdeel wordt dan ook als een zuiver produktiebedrijf behandeld, en de boschbouwkundige bemoeienis is hier het meest intensief.

De behandeling der wildhoutbosschen op Java heeft meer een „beheers“-karakter, produktie is slechts plaatselijk van beteekenis. Het werk in de Buitengewesten is — gezien de geweldige uitgestrektheid der bosschen, hunne nog lang niet vastgestelde begrenzing, de geringe bekendheid met hunne samenstelling en de politieke toestand der gewesten — nog slechts zeer globaal. De ontwikkelingsmogelijkheid is daarentegen zeer groot.

De boschinrichting en het boschbouwproefstation zijn natuurlijk instellingen die geld kosten.

Het is wel van belang op de begrooting van het djatibedrijf wat nader in te gaan.

Voor 1930 wordt de volgende produktie verwacht: rond 303.900 m³ exploitatie timmerhout, 92.600 m³ dunnings-timmerhout, 1.061.000 sm exploitatie brandhout en 194.000 sm dunningsbrandhout. De gemiddelde prijs van deze sortimenten bedraagt voor timmerhout per m³ resp. f 43.50 (exploitatie) en f 16.— (dunning), en voor brandhout per sm f 3.10 (exploitatie) en f 1.75 (dunning).

De bedrijfsuitgaven worden geraamd op rond f 9.586.600 en de kapitaalsuitgaven op rond f 3.285.700. Deze laatste vertoonen, vergeleken met vorige jaren, een belangrijke stijging. Ze worden in hoofdzaak aangewend voor aanleg van railbanen en wegen (rond f 2.122.100), zagerijen (f 455.500), woningen en stapelplaatsen (ieder ruim 2 ton).

Het is zeker, dat hierdoor de produktie in de komende jaren aanzienlijk kan worden opgevoerd, terwijl de kostprijs omlaag zal gaan. Verhooging der produktie mag in het bij-

zonder ook worden verwacht bij verwerking van het op de stapelplaatsen onbewerkt aangevoerde hout in machinale zagerijen. In de Memorie van Toelichting wordt meegedeeld, dat deze zagerijen in de eerste plaats zullen dienen om de steeds toenemende hoeveelheid uitdunningshout te kunnen verwerken tot door de Inlandsche bevolking benodigde sortimenten en om de houtverspilling, een typisch kenmerk bij den huidige exploitatievorm, te verminderen. In het bijzonder geldt dit voor het zagen van dwarsliggers.

Deze stap in de richting van verhoogde produktie zal ongetwijfeld door de insiders met instemming worden begroet, en de binnenkort in te voeren doelbewuste proef met een uitstekend geoutilleerde zagerij zal dan ook van vele zijden met belangstelling worden gadeslagen.

Over de exploitatiekosten moge nog worden medegedeeld dat de uitgaven voor aankap en transport op rond f 4.218.700 worden begroot, die voor opslag en verkoop op f 381.000, voor boschaanleg op f 551.000, voor boschverpleging op f 144.900 en voor boschbescherming (voornamelijk tegen brand) op f 220.900.

Het bedrijfsoverschot wordt becijferd op rond f 8.900.000. Na aftrek van afschrijving en rente van kapitaal blijft een netto bedrijfswinst over van rond f 6.461.500. Er wordt geschat dat in de djatibosschen voor exploitatie een kapitaal van f 21.000.000 is gestoken, zoodat een exploitatiewinst van 30,8% van dat kapitaal gemaakt zou worden.

Veiligheidshalve wordt er direkt aan toegevoegd, dat het grond- en opstandskapitaal niet in rekening is gebracht.

Er wordt verder in de begroting geklaagd over onvoldoende aanvulling met houtvesters. Daar de landbouwhoogeschool te Wageningen de eerste jaren niet in de behoefte aan houtvesters kan voorzien, zullen wederom, evenals vroeger reeds is voorgekomen, in 1930 tien buitenlanders in tijdelijk dienstverband worden aangenomen.

Hier wreekt zich dus de, eenzijdige bezuinigingspolitiek van eenige jaren geleden.

Uit de enkele hierboven gegeven cijfers blijkt wel, dat het krachtige Ned. Indische Boschwezen een flinke jaarlijksche aanvulling van voorloopig 20, daarna gemiddeld 10 à 15 houtvesters, zeker noodig zal hebben. Er is bij het Ned. Indische Boschwezen ongetwijfeld toekomst voor Hollandsche jongelui.

Salatiga, 24 Juni 1929.